

„Füben, fában, fazékban”

Naposház néven ismeri Mosonmagyaróvár térsége a Fogyatékosággal Élők Nappali Intézményeit. Szeretjük ezt a nevet: nem megbélyegző, mégis sokat mondó. E név égisze alatt, 25 éven át nőttünk gyermekből felnőtté, fiatalból időssé, kezdőből hozzáértővé. Mindenki, aki e szűkös falak között tevékenykedett, nyomot hagyott egy pezsgő közösség életében, annak boldog és keserves pillanataiban.

A szolgáltatás legfőbb elve, hogy minden ember tegyen meg annyit a boldogulásáért, amennyit csak tud. Célul tűztük ki, hogy olyan tevékenységet tanítsunk, amely valódi haszonnal járó, produktív feladat. A Naposház Fogyatékosággal Élők Nappali Intézménye 30 fő sérült ember nappali ellátását végzi hétfőtől péntekig. A fiatalok a napjuk aktív időszakát az intézményben töltik, munkával, praktikus ismereteik bővítésével, rekreálódással. A pandémia idején intenzíven kiütközött, hogy az önellátás mennyire fontos a sérült emberek és családjaik életében. Szakmai szemléletben és módszerekben azt támogattuk, hogy a felnőtt ember életének egyik gerince a munka, melyet legjobb tudása szerint végezzen.

2006. óta önként vállalt feladatként, intézményen belüli szociális foglalkoztatást működtettünk a Lengyári úti telephelyen. Az évtizedes tapasztalatokon nyugvó szolgáltatás során a sérült felnőttek motivált és dolgozó emberré váltak.

Valós igényekre és meglévő erőforrásokra épülve fogalmaztuk meg a 2016-ban induló „FOGY-asztható” projektünket. Nevét az elérni kívánt rövid és hosszú távú célokról és a megvalósítókról kapta. FOGYatékosággal élő felnőtt emberek munkára tanítását és munkahelyteremtését szolgálta. A helyi sajátosságokhoz alkalmazkodva, mezőgazdasági, háztáji feladatokat és elFOGYasztható élelmiszerek előállítását oktatta. A minőségi kivitelezést a Pisztráng Kör Egyesülettel közösen végeztük. Többnapos tábort, gyakorló programot folytatottunk, és befogadó munkahelyeket készítettünk elő. A táborokat 2016-2019 között szerveztük meg szakemberek, közösségi szolgálatot teljesítő diákok és önkéntesek közreműködésével. A hasznos tevékenységeket tanító programokon kívül, terápiás és fejlesztő feladatokkal ismerkedtek a résztvevők. A helyi közösségek biogazdálkodásainak felfedezése, az értékesítés lépéseinek elsajátítása a fordított integráció jegyében zajlott. A gyakorló-munka programot 2017. áprilisában zártuk, melynek finanszírozásában a „Szigetköz legnagyobb halászeve” városi adományozó vendéglátás jeleskedett. A szociális ellátás terén történt törvénymódosítás változást hozott a sérült emberek munkavállalása terén. A fejlesztő foglalkoztatás lehetőséget adott a nappali intézmény telephelyének elhagyására. Ennek megfelelően május hónaptól, fejlesztési szerződés keretében, hivatalosan, fizetésért dolgozott 3 fő sérült ember a dunaszigeti Ökoparkban. Az elmúlt két évben a mentális és fizikai gondoskodás az intézmény kapuin belül valósult meg, biztonságos környezetben. A járványügyi intézkedések enyhítésével újra megkezdődött a munka Dunaszigeten.

Csatlakoztunk a Strázsa-háló csoporthoz: 2020-ban egy gyakorló hetet töltöttek a kollégák és a fiatalok a szabadszállási Strázsa tanyán. A tájékoztatóval és gyakorlati útmutatással egybekötött tapasztalatszerzésre hivatalos volt a Pisztráng Kör Egyesület elnöke is. 3 napos tanfolyamon vett részt 2020. szeptemberében új segítőnk, Radek Mihályné. A megtanítható tudás mellett a személyes elhivatottsága és haladó értékrendje tovább erősítette a csapatunkat.

Mint mindenkit a világon, a Naposház is elérte a Covid fertőzés és annak hatásai. Olyan megoldásokban kellett gondolkodnunk, mellyel **rugalmasan ellenállhattunk** a ránk mért nehézségeknek. A pandémiás időszak elhúzódása fokozta a fogyatékos emberekről gondoskodó családok elszigetelődését. Az idős, beteges szülők jobban féltették saját egészségüket, mert ha ők hosszabb időre megbetegszenek, nincs, aki gondoskodjon speciális ellátást igénylő gyermekükről. Az egymásra utaltságuk is igen jelentős. A hozzátartozóknak nyújtott segítség, az önellátás magasabb szintre emelésének szükségessége, végül a kis és nagy rendezvények elmaradása fokozta a közösségi programok iránti igényt.

Ezek hívták életre a „*Fűben, fában, fazékban*” projektünket: Az intézmény udvarán megtermesztett élelmiszerek feldolgozása, elkészítése folyik a konyha-szakkörben, jelenleg is. Nem vezett el a tudás, a korábban befektetett energia sem – az intézmény területén, védett környezetben folyt tovább a gyakorlás. Már rendelkezünk kisebb, termő kerttel, komposzt tartóval, a környezettudatosság elvét tanultuk, követtük. A program keretében egy fő dolgozó – a szakkör megálmodója és vezetője, Skrapics Henriett, terápiai munkatárs - beiskolázására került sor. Az ismereteket, a fiatalok motiválásához, képességeik fejlesztéséhez használtuk fel. A célcsoport széleskörű bevonásához megfelelő mennyiségű és minőségű eszközök beszerzése történt, amelyekkel biztonságosan tevékenykedhetnek. Az elkészült csemege tárolását megoldottuk a falra szerelt „stelázs” polcon. A hozzátartozók, a vendégek, és a fiatalok is láthatják a munkájuk eredményét. Készült lekvár, szörp, rétes, sütemény, paprikás krumpli, ananászos-tök stb.

A felvételi kérelmet beadók rendre 20-25 év intézményi létben gondolkodnak. A legtöbben a helyi speciális iskolából érkeznek. Közülük többen látogatják tanterv szerűen az iskola-kertet és ismerkednek a mezőgazdasági munkákkal. De az ismétlődő feladatok lehetővé teszik a belépők csatlakozását is. A dunaszigeti park gondozása is minden évszakban kínál feladatot, ezáltal megvalósul a folyamatos munkavégzés. Az Ökopark mindenki számára nyitott. Itt találkozik egymással az ép és a fogyatékossgal élő ember, pihenés és munka közben. A **fenntarthatóságot** szolgálja, hogy a megszerzett tudás beépülve a mindennapokba, támasza lesz a sérült embernek és a róla gondoskodó családnak; önbizalmat ad a fiatalnak, büszkévé teszi a szülőt.

Tervek, tettek, eredmények, kudarcok szegélyezik azt a munkát, mely biztonságot, megélhetést, kötelességet és feladatot jelent a Naposház minden tagjának. Rajtunk múlik az irány – és mi a kezdetektől azt választottuk, hogy értékes tagjai leszünk a közösségnek.

Borsos Eszter
szolgálat vezető